

Τό μυστήριο τῆς ἐξομολογήσεως σήμερα (Ἄναγνωστόπουλος Στέφανος Πρεσβύτερος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Ἄπό τήν πείρα μου ἔχω διαπιστώσει, ὅτι πολλοί ἀπό τούς ἐξομολογούμενους προσέρχονται μέ πνεῦμα ψυχανάλυσεων καί ὄχι γιά νά λάβουν τή Χάρη τοῦ Θεοῦ καί τήν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν. Γι' αὐτό, ἀπαιτοῦν διάλογο, διάθεση πολλοῦ χρόνου γιά συζήτηση, μέ λεπτομέρειες, πού παίρνουν πολλές φορές τή μορφή κουτσομπολιοῦ, κατακρίσεως καί -τό κυριότερο- ἀποδίδουν εὐθύνη στους ἄλλους.

Στήν ψυχανάλυση μπορεῖς νά ἀποδώσεις στους ἄλλους εὐθύνη, γιατί τό αἰσθάνεται ὡς ἀνάγκη ἡ ψυχή σου. Στήν ἱερή ἐξομολόγηση, ὅμως, τήν εὐθύνη θά τήν πάρεις ἐσύ γιά νά ξαλαφρώσεις. Σημασία δέν ἔχει κάτω ἀπό ποιές συνθήκες ἔγινε ἡ

πτώση. Σημασία έχει ή αναγνώριση του λάθους. Μπορεί όλες οι συνθήκες να ήταν αρνητικές, αλλά όταν αναγνωρίσεις ότι φταίς, τότε απαλλάσσεσαι από τό βάρος τής ένοχής, διαφορετικά τό παίρνεις μαζί σου.

Όταν ό έξομολογούμενος πέφτει στά γόνατα και καταφεύγει στό πετραχήλι του πνευματικού, συντρίβεται, κλαίει και ζητά συγχώρηση, τότε έρχεται ή εύσπλαχνία του Άγίου Θεού μέσα από τό πρόσωπο του ιερέα, ό όποιος μέ πολλή συμπόνια και αγάπη σκύβει στον μετανοημένο άμαρτωλό άνθρωπο, του λέει τον παρηγορητικό λόγο και του χαρίζει την άφεση από τό Θεό, κι έτσι ό άνθρωπος φεύγει λυτρωμένος, σωσμένος, ανάλαφρος, ειρηνικός και χαρούμενος. Η όψη του γίνεται φωτεινή και πολλές φορές αισθάνεται μιá ανεξήγητη σωματική και ψυχική έλαφρότητα.

Αυτό τό φαινόμενο είναι ένα ψυχικό βίωμα έλευθερίας και λυτρώσεως, τό όποιο κανένας ψυχαναλυτής δέν μπορεί να τό προσφέρει στον βασανιζόμενο από ποικίλες καταστάσεις και ένοχές άνθρωπο.

Άλλά και αυτοί που εξομολογούνται συχνά, διατρέχουν ένα μικρό κίνδυνο (φαίνεται μικρός αλλά δεν είναι): να καταντήσει ή Έξομολόγησή τους μία ξερή συνήθεια, ένας ξερός τύπος, μία άγονη απαρίθμηση των αμαρτημάτων τους, χωρίς συντριβή. Όχι συναισθηματισμούς και κροκοδείλια δάκρυα, αλλά αληθινή μετάνοια θέλει ο Θεός! Γι' αυτό, πολλές φορές μετά από μία τέτοια ξερή απαρίθμηση των αμαρτημάτων, επαναλαμβάνουμε τά ίδια και τά ίδια!

Πρέπει να είναι η Μετάνοιά μας μία βαθιά συντριβή στά πόδια του Κυρίου ημών Ίησοῦ Χριστοῦ, απ' όπου στη συνέχεια θά ριχτούμε στην άνοικτη και σπλαχνική αγκαλιά Του.

Θά κάνουμε εξαγόρευση των πτώσεων μας και ασφαλῶς θά ἐκθέσουμε και τά προβλήματα και τίς αγωνίες μας μέσα στην οἰκογένεια, τίς πνευματικές μας ἀνησυχίες, τόν ἀβάστακτο πόνο μας για τήν απομάκρυνση των παιδιῶν μας από τήν Ἐκκλησία, τίς οἰκογενειακές μας συγκρούσεις και τραγωδίες, τίς ἐπιπτώσεις από τούς χωρισμούς και τά διαζύγια, τούς προβληματισμούς μας για τήν ἔκπτωση των ἠθικῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς και ὅλα ἐκεῖνα που κυριολεκτικῶς τραυματίζουν θανάσιμα τή ψυχή μας.

Γι' αυτό και ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συνιστᾷ· «ἀποκαλύψτε στόν Πνευματικό ἱερέα και τά πιό ἀπόκρυφα μέρη τῆς ψυχῆς σας, τίς ἀνησυχίες σας και τά μεγάλα μυστικά τῆς καρδιάς σας, μέ τόν ἴδιο τρόπο που φανερώνει ὁ ἄρρωστος στό γιατρό τά κρυφά τραύματά του, κι ἔτσι μόνο θά πάρετε τή γιατρεία σας».

Στήν Ἐξομολόγηση ἀφήνουμε τή δική μας γνώμη στην ἄκρη. Γιατί καμιά φορά εξομολογούνται μερικοί και λένε; «Ξέρεις, πάτερ, ἔχω τή γνώμη...» Τί θά πεῖ ἔχω τή γνώμη; Αυτό είναι σάν να λέμε: «Θεέ μου, ἐσύ καλά τά λές, αλλά ἐγώ ὅμως ἔχω αὐτή τή γνώμη, πώς ἔτσι πρέπει να γίνει»!

Λοιπόν, σκύβοντας τό κεφάλι δεχόμαστε μέ ὑπακοή τή γνώμη και τή συμβουλή τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως δίδεται από τό στόμα του πνευματικοῦ. Ἡ προτροπή και ἡ ἀπόφαση του πνευματικοῦ ἱερέα είναι ἡ φωνή του Θεοῦ, είναι τό θέλημά Του, είναι ἡ ἐντολή Του, είναι ἡ ἀγάπη Του.

Πηγαίνοντας στην ἱερά Ἐξομολόγηση, ἔκτος από τή συντριβή πρέπει να μάς κατέχει ὁ θεῖος φόβος και ἡ ἐλπίδα. Θεῖος φόβος ἐπειδή ἀμαρτήσαμε, ἐπειδή λυπήσαμε τό Θεό, ἐπειδή αὐτοκτονοῦμε μέ τήν ἀμαρτία. Πρέπει να μάς διακατέχει αὐτός ὁ θεῖος φόβος, γιατί εἴμαστε ἔνοχοι, φταῖχτες, ὀλιγόπιστοι, δίψυχοι, δειλοί, ἀμετανόητοι ἀμαρτωλοί... Συντριβή πιθανόν να ἔχουμε, διότι αἰσθανόμαστε τήν ἀγριότητά μας αλλά χρειάζεται και ἡ ἐλπίδα, ὅτι θά συγχωρηθοῦμε, ὅτι θά ξεπλυθοῦμε ἄν και ἀνάξιοι, θά γίνουμε και πάλι παιδιά του Θεοῦ. Θά μάς ἀνοιχθοῦν

οί θεῖες ἀγκαλιές καί ἀπό τό στόμα τοῦ οὐράνιου Πατέρα καί Θεοῦ θά ἀκούσουμε: Ντῦστε αὐτό τό παιδί μου τή στολή τή πρώτη καί βάλτε του στό χέρι τό δαχτυλίδι τῆς υἰοθεσίας καί σανδάλια στά πόδια του, ἀφοῦ προηγουμένως λούσετε καί καθαρίσετε αὐτό. Διότι ὁ υἱός μου αὐτός ἦταν νεκρός καί ξανάζησε, ἦταν χαμένος καί βρέθηκε». Νεκρός ἀπό τήν ἁμαρτία, πού ἀναστήθηκε μέ τή μετάνοια. Δέν προσερχόμαστε ὅμως μέ τή διάθεση τῆς ὑπακοῆς οὔτε καί μέ πνεῦμα ταπεινωμένο καί συντετριμμένο στόν πνευματικό, ἀλλά προβάλλουμε αἰτήματα καί γνῶμες σάν νά μᾶς ἔχει ὑποχρέωση ὁ Θεός. Ἐμεῖς ἔχουμε ὑποχρέωση σ' Αὐτόν! Ἐμεῖς εἴμαστε οἱ κατάδικοι κι Αὐτός ἔρχεται στή δική μας θανατική καταδίκη καί σταυρώνεται γιά μας καί μᾶς ἐλευθερώνει δωρεάν -κι ἔχουμε ἀπαιτήσεις ἀπό τό Θεό... Ἡ Μετάνοια εἶναι ἀνάσταση, εἶναι ζωή, εἶναι φῶς, εἶναι ἡ χαρά τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ χαρά τῶν Ἀγγέλων, εἶναι ἡ χαρά τῶν Ἁγίων, εἶναι ἡ χαρά τῶν Οὐρανῶν, εἶναι ἡ χαρά τοῦ Κυρίου μας.

Ἀκόμη παρατηρεῖται, ὅτι ἀρκετές φορές οἱ χριστιανοί πού προσέρχονται στήν Ἐξομολόγηση συμπλέκουν τίς ἁμαρτίες τους κατά τέτοιο τρόπο, ὥστε ἀπαιτοῦν νά εἴμαστε Τοπογράφοι ἢ Πολιτικοί Μηχανικοί Ἀρχιτέκτονες, Ἐργολάβοι, Δικηγόροι, Συμβολαιογράφοι, Ποινικολόγοι, Δικαστές, Γιατροί μέ εἰδικότητα Παθολόγου, Χειρουργοῦ, Ὀγκολόγου, Γυναικολόγου, Ψυχιάτρου ἢ Κοινωνικοί λειτουργοί ἢ γραφεῖο εὐρέσεως ἐργασίας καί πλῆθος ἄλλων ἐπαγγελματικῶν δραστηριοτήτων.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τό κατ' ἐξοχήν θεραπευτήριο ψυχῶν μέ «διευθυντές τμημάτων» τούς Ἐπισκόπους καί βοηθούς γιατρούς τούς Πρεσβυτέρους. Ἄρα τό ἐξομολογητήριο εἶναι ἰατρεῖο ψυχῶν. Καί δέν θεραπεύονται μόνο οἱ θανάσιμες πληγές, πού προκαλοῦν οἱ ἁμαρτίες, ἀλλά καί ὅ,τι προκαλεῖ κατάθλιψη, ἄγχος, ἀνασφάλεια, ἀνησυχία, φοβίες, ἀγωνίες καί ἄλλες νοσηρές ψυχοσωματικές ταραχές, ἀρκεῖ νά ὑπάρχει ἀληθινή συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητος, ἀληθινή μετάνοια καί εἰλικρινής Ἐξομολόγηση μέχρι καί λογισμῶν.

Ἄν ἡ ψυχή τοῦ μετανοοῦντος γεμίσει παράκληση ἀπό τό Πανάγιο Πνεῦμα καί φωτισμό -φῶς ἀπό τόν Σωτῆρα Χριστό, τότε καμία τοῦ δαίμονος προσβολή ἢ τῆς κακίας τοῦ κόσμου ἐπίθεση μπορεῖ νά διαταράξει τήν ψυχική ὑγεία πού ἀπέκτησε ἀπό τό λουτρό τῶν δακρύων καί τῆς Μετανοίας, εἶναι πλέον μέλος τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί κοινωνός τῆς Θείας Χάριτος.

Ἀκόμη καί οἱ ἀγωνίες τοῦ εἴδους: πῶς θά πληρωθοῦν τά ὑπέρογκα χρέη μου; ἢ, τί θά κάνω μέ ἐκείνους πού δέν πληρώνουν τά κοινόχρηστα ἢ τό ἐνοίκιο; ἢ μέ τόν γιό-κόρη μου πού δέν θέλει νά παντρευτεῖ, ἢ μέ τό παιδί μου πού ἔμπλεξε μέ ναρκωτικά καί πού εἶναι πολύ ὀδυνηρό, ἢ -καί τό ὀδυνηρότερο- πῶς θά ξεπεράσω τόν ἀβάστακτο πόνο τοῦ χαμοῦ τοῦ παιδιοῦ μου, καί πλῆθος ἄλλων ἀκατονόμαστων προβλημάτων, ὅλα ἔχουν τή λύση τους μέσα στό πνευματικό

ίατρείο τῆς Ἐξομολογήσεως καί τῆς θείας Λατρείας.

Ὁ διακριτικός πνευματικός, ὁ γεμᾶτος ἀγάπη, καλοσύνη, συγκατάβαση ταπείνωση, θά σκύψει, μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, θά παρηγορήσει, θά συγκλάψει καί θά συμπονέσει, προσευχόμενος στό Θεό, πού εἶναι ὁλος ἀγάπη, ὁλος σπλάχνα οἰκτιρμῶν, γιά νά δροσίσει καί θεραπεύσει «πᾶσα νόσον» ψυχῆς καί σώματος καί τόν βαθύ πόνο τῆς καρδίας τοῦ προσερχόμενου στή μετάνοια καί γιά νά δώσει τή λύση τῶν προβλημάτων πού καΐνε, «ἐγγύς ὁ Κύριος» καί τό θαῦμα ἀκολουθεῖ!

Ὁ παραλογισμός τῶν προληπτικῶν χριστιανῶν καί προσερχόμενων στό ἐξομολογητήριο χωρίς μετάνοια εἶναι, ὅτι θεωροῦν τόν Πνευματικό-ἱερέα σάν ἓνα εἶδος «μάγου», πού μέ κάποιο «μαγικό ραβδί» θά τοὺς λύσει ὡς διά μαγείας ὅλα τά καυτά τους προβλήματα καί εἰδικά τά συναισθηματικῆς φύσεως ἢ καί προδοσίας-λιποταξίας συζύγων, ἢ καί ἀσυμφωνίας, γκρίνιας, συγκρούσεων μπροστά στά παιδιά τους καί ἄλλα πολλά.

Προσωπικά αἰσθάνομαι μεγάλη δυσκολία στήν ἀντιμέτωπιση νέων, πού εἶναι ἐξαρτημένοι ἀπό τά ναρκωτικά. Οἱ συμβουλές γιά προσευχή, νηστεία, ἐγκράτεια, ἐκκλησιασμό, Ἐξομολόγηση καί γενικά γιά πνευματικό ἀγῶνα σπάνια ἀποδίδουν καρπούς κυρίως ἀπό τοὺς χρήστες.

Ἡ σύσταση στοὺς γονεῖς καί οἰκείους νά ὀδηγηθοῦν οἱ νέοι σέ εἰδικές κοινότητες ἀπεξάρτησης, μέ τήν ταυτόχρονη συνειδητή ἀλλαγῆ τρόπου ζωῆς καί ἐπιστροφῆς τους στήν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, μέ ἀληθινή μετάνοια (γονέων καί οἰκείων), ἀναπτερώνει τήν ἐλπίδα καί ἔρχεται ἢ ἀπό Θεοῦ λύση.

Μερικοί χριστιανοί ἀπαιτοῦν νά τοὺς κάνουμε ἐρωτήσεις. Μά τό ἐξομολογητήριο δέν εἶναι οὔτε ἀνακριτική, οὔτε δικαστική ἔδρα. Ἐπίσης, εὔκολα διακρίνουμε τή μεταφορά πτώσεων σέ τρίτους, ἄλλοτε μέ ὑπεκφυγές, ἄλλοτε μέ δικαιολογίες καί ἄλλοτε μέ λεπτομερῆ καί πολύλογη περιγραφή αὐτῶν τῶν ἀμαρτημάτων. Τό «εἶμαι μέγας ἀμαρτωλός» ἢ «ἔχω κάνει ὅλες τίς ἀμαρτίες τοῦ κόσμου», αὐτή ἡ ἀόριστη γενικολογία, δέν εἶναι Ἐξομολόγηση. Πρέπει νά εἶμαστε σύντομοι, συγκεκριμένοι καί σέ κατάσταση ἀληθινῆς μετάνοιας, δακρύων, συντριβῆς καί ἀπλότητας. Ὑπάρχουν ὅμως καί κάποιοι, λίγοι εὐτυχῶς, ἐξομολογούμενοι, πού μᾶς κάνουν κήρυγμα καί καταλήγουν στήν ἀπαρίθμηση τῆς «καλῆς» τους διαγωγῆς καί τῶν «καλῶν» τους ἔργων!!!

Ἐν τούτοις, παρά τά πολλαπλά σύγχρονα προβλήματα, στό μυστήριο τῆς Ἐξομολογήσεως βρίσκουν ἀνακούφιση καί λύτρωση μυριάδες ψυχές πιστῶν Ὁρθόδοξων χριστιανῶν σ' ὅλο τόν κόσμο. Ἐδῶ ὀφείλω νά ἀναφέρω τήν ὁμολογία πολλῶν πνευματικῶν καί νά τελειώσω. Ὅταν ὁ πνευματικός βιώνει τόν φωτισμό

τῆς Θείας Χάριτος, τότε ὁ Οὐρανός κάνει θαύματα... Ὁ πνευματικός ἀλλοιώνεται ἀπό τή θεϊκή ἐνέργεια καί «ὄρᾶ», βλέπει μέ τρόπο ἀκατάληπτο καί τήν καλῆ ἀλλοίωση τῆς ψυχῆς τοῦ προσερχόμενου μέ μετάνοια στήν Ἐξομολόγηση.

Καί μήν ξεχνοῦμε: «Χαρά γίνεται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπί ἐνί ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι». Ἄμήν.

Πηγή: agiazoni.gr